

Vikten av skolnärvaro

I Sverige har samtliga barn och unga lagstadgad rätt att gå i skolan. Omfattande frånvaro får betydelse för elevens inläring och sociala gemenskap. Skolnärvaro är en förutsättning för goda skolprestationer, som i sin tur är en av de viktigaste skyddsfaktorerna mot psykisk ohälsa. En fullständig grundskoleutbildning bidrar till ökade valmöjligheter inför vidare studier och arbete.

All frånvaro är oönskad frånvaro

Olovlig eller oönskad frånvaro kan ha flera olika och ofta komplexa förklaringar. Fyra övergripande faktorer kan sammanfatta orsakerna till frånvaro: skol-, kamrat- familje-, och individrelaterade faktorer.

Det finns flera typer av frånvaro. Den *ogiltiga* frånvaron är oftast skolk. *Ledigheter* eller *sjukdom*, som i sig är giltig, får konsekvenser om den är långvarig eller återkommande. *Skolmotstånd* är frånvaro kopplad till olust av att inte vilja gå till skolan.

Även om frånvaron är legitimerad och målen uppnås är det viktigt att förstå att frånvaron kommer att få konsekvenser och behöver uppmärksammas. All frånvaro kan innebära en risk då eleven missar viktiga moment, kunskaper, information och känslan av att tillhöra sin skolklass, vilket i sig kan skapa onödigt osäkerhet eller stress hos eleven, lärare och vårdnadshavare.

Reagera och agera tidigt

En elev blir inte ”hemmasittare” från en dag till en annan, frånvaron ökar oftast successivt. Ju längre tid frånvaron pågår och ju mer omfattande den blir, desto svårare och mer ångestskapande kan det bli för eleven att komma tillbaka till skolan och sin klass.

Forskning gällande hög frånvaro visar på vikten av att reagera och agera tidigt. Skolan kan och har inte ansvar för att lösa elevens alla problem, men det är skolans ansvar att upptäcka och skyndsamt utreda signaler på att elever inte mår bra. Frånvaro är en sådan signal.

Samverkan och dialog

När en elev väljer att inte komma till lektioner eller till skolan är det viktigt att både skola och hem så snart som möjligt uppmärksammar varandra på frånvaron och gör sitt bästa för att det beteendet ska upphöra.

Skolan kontrollerar systematisk elevernas frånvarostatistik. Hög frånvaro följs upp enligt våra rutiner så som samtal, kartläggning av orsaker och upprättande av en handlingsplan för att främja närvaron. Det kan vara ett mödosamt och tålamodskrävande arbete att vända frånvaro till närvaro. När vi lyckas är det i dialog och allians med hemmet. Tidigt upptäckt, samverkan och kontinuerlig kontakt är viktiga framgångsfaktorer. Håll i, håll ut och tänk långsiktigt!

- ✓ Snabb kontakt – omtanken är värdefull
- ✓ Kartläggande möte – samverkan och dialog, orsaks- behovsanalys före åtgärd.
- ✓ Upprätta handlingsplan – individuella åtgärder
- ✓ Kontinuerlig kontakt och uppföljning – håll i, håll ut!